

ה"ט 61186/07/22 - משטרת ישראל/.... נגד פלונית

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

01 אוגוסט 2022

ה"ט 61186-07-22 משטרת ישראל/.... נ' פלונית

לפני כבוד השופטת מיכל סער

משטרת ישראל/....

המבקשת

נגד

פלונית

המשיבה

החלטה

לפניי בקשה למתן צו הגנה בהתאם לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א - 1991.

מדובר בבקשה חריגה, במסגרתה פנתה משטרת ישראל לבית המשפט בבקשה למתן צו שיורה למשיבה לקיים קשר עם גורמי הרווחה ולהיכנס למקלט לנשים נפגעות אלימות, לפרק זמן הנדרש להבטחת שלומה וביטחונה.

לטענת המשטרה, האישה ברמת סיכון גבוהה מאוד, מאוימת על ידי בן זוגה, מסרבת לצאת למקלט וממשיכה להגיע לאזור המרכז בו ישנה סכנה לביטחונה.

מנגד, טוענת המשיבה כי על אף שהיא מבינה את רצון המשטרה לשמור על ביטחונה, הרי שלא ניתן להגביל במדינת חוק את חירותה של המשיבה ללא כל מקור הסמכה בחוק. לא ניתן לעצור או לעכב אזרחית שלא ביצעה כל עבירה ולא ניתן לכפות עליה לשהות במקלט או במקום אחר, בניגוד לרצונה ותוך פגיעה בחירותה.

הבקשה הובאה בפני כב' סגן הנשיאה, השופט מנחם מזרחי, בהחלטתו מיום ה- 30.7.2022, נעתר בית המשפט לבקשת המשטרה והורה למשיבה לשהות במקלט מוגן לנשים נפגעות אלימות, שאליו תובל בידי נציג המשטרה וזאת עד ליום ה- 02.08.2022 שעה 12:00.

המשיבה הגישה ערעור על החלטה זו לבית המשפט המחוזי. בהחלטה מיום ה- 31.07.2022 קבע כב' השופט עוז ניב נאוי מבית המשפט המחוזי כי יש מקום לקבל את עמדת שירותי הרווחה טרם מתן החלטה. לפיכך, נקבע כי יש להחזיר את הדיון בבקשה לבית משפט לענייני משפחה על מנת שיונח בפני בית המשפט תסקיר בהתאם לחוק למניעת אלימות במשפחה. עוד צוין בהחלטה על ידי בית המשפט המחוזי, כי התרשם שהמשיבה מודעת למצבה ולטענות המשטרה וכי היא דבקה בעמדתה לפיה אין להורות לה לשהות במקלט מוגן.

שירותי הרווחה לא הגישו תסקיר כנדרש, אך מנהלת אגף הרווחה התייצבה לדיון יחד עם עובדי רווחה נוספים, וטענה כי הוצע למשיבה מתווה לפיו המשיבה תועבר לדירת מסתור יחד עם ילדיה, ותהיה מלווה באבטחה צמודה המשטרה אף היא תמכה במתווה שהוצע על ידי גורמי הרווחה.

המשיבה סירבה לעבור לדירת מסתור, הבהירה כי עליה לדאוג לעניין אישי ודחוף

בית המשפט חזר וניסה למצוא פתרון פרקטי ומאוזן שיבטיחו את שלומה וביטחונה של המשיבה בהסכמת כל הצדדים, ואולם הדבר לא צלח.

אכן מדובר בסוגיה קשה ומורכבת והתרשמתי כי משטרת ישראל עשתה ככל יכולתה בסיוע בית המשפט הן במהלך הדיון שהתקיים בפני כב' השופט מזרחי, הן בפני ערכאת הערעור והן לפני, כדי לשכנע את המשיבה כי לטובתה ולביטחונה האישי, מוטב כי תסכים לשהות במקום מוגן.

ואולם, המשיבה עומדת על סירובה.

לאחר ששמעתי את הצדדים באריכות, לרבות את המשיבה, כי היא מודעת היטב לסכנה בה היא מצויה, מודעת לכוונה הטובה של המשטרה ואולם היא בוחרת שלא להיעתר לבקשת המשטרה לשהות במקום מוגן וחזרה על עמדתה, ומבקשת כי תינתן לה האפשרות וכי נוכח פרק הזמן הקצר עד המשיבה הבהירה אף בפני מותב זה כי היא בוחרת בחירותה, גם אם זו עלולה לעלות לה בחייה.

משלא נטען וממילא לא הוכח כי המשיבה אינה כשירה לקבל החלטה, הרי שלבית המשפט אין סמכות לכפות עליה שהות במקלט לנשים נפגעות אלימות או בדירת מסתור בניגוד לרצונה.

כך אף נקבע בהחלטות קודמות שעסקו בסוגיה (ראו: ה"ט 29581-12-19, כב' השופט פישר, ה"ט 41366-03-19, כב' השופטת מקייס).

כך אף נקבע על ידי בית המשפט המחוזי מפי סגן הנשיא, כב' השופט יעקב שפסר בע"ח 31319-12-19, ואביא את דבריו:

"לא מצאתי מכוח איזו סמכות יכול בית המשפט לכפות על אדם צו הגנתי, אף ששלומו או ביטחונו מצויים בסכנה מצד מי מבני משפחתו או בכלל. על פי החוק למניעת אלימות במשפחה ניתן צו הגנה כנגד התוקפן ולא כנגד זה הראוי להגנה... אין בסמכותו לחייב את המוגן לפעול בדרך כלשהי להבטחת שלומו שלו גם אם סבורים כל הגורמים הרלוונטיים כי בסירובו זה של המוגן יש משום סכנת חיים ברורה ומוחשית. הן חוק המעצרים והן חוק למניעת אלימות במשפחה אינם מכירים ואינם מאפשרים כפיית שהייה במקלט לנשים

מוכות או בכל מקום מוגן אחר, אף אם לכאורה מעשה זה הנו לטובת המוגן, אלא אם קיימת אינדיקציה לפגם בכשרותו המשפטית ולקבלת החלטות מצדו, דבר שאין מחלוקת שאינו מתקיים בענייננו. מקלט לנשים מוכות איננו מקום שבו ניתן לכלוא אישה כנגד רצונה וכאמור המשיבה הביעה את דעתה באופן נחרץ וברור שאיננה רוצה ואיננה מוכנה להגיע למקלט כאמור כזה.... בשולי הדברים אעיר כי טוב תעשה המשיבה אם תשקול מיוזמתה להיענות בכל זאת להצעת משטרת ישראל או שירותי הרווחה ולעבור למסגרת מוגנת, ואולם כאמור אין בסמכותי לחייבה לעשות כן גם לאור זכותה החוקתית על חיה וגופה, זכות הכוללת גם את הזכות לסיכון עצמי היכול להביא לסכנה של ממש לשלומה ולביטחונה".

מעבר לכך, וכפי שציין כב' השופט מזרחי בהחלטתו מיום ה- 30.07.2022, השמטה של המשיבה במקלט לנשים נפגעות אלימות (או במקום מוגן אחר), לצורך הגנתה, מחייבת הסכמה. בהעדר הסכמה, תוכל לעזוב את המקום או חלילה לה תנהג באופן שיחשוף את מיקומו, יסכן נשים אחרות מוגנות השוהות שם בהסכמה. ומה יהיה אם תפר את הצו? האם בית המשפט ינקוט כלפיה בצווים משלימים?

לסיום אציין, כי הציפיה הייתה כי לאחר הדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי, הרשויות שאמורות לשמור על שלומה של המשיבה ימצאו פתרון שיעלה בקנה אחד עם טובתה, מבלי לעשות מעשה בניגוד לרצונה. התרשמתי כי הייתה נכונות מצד שני הצדדים לבוא האחד לקראת השני כדי לנסות ולמצוא פתרון פרקטי ונכון, וכמו שאף עלה בדיון, הצדדים מבינים כי פתרון שיהיה לשביעות רצון כל הצדדים יוכל ליתן הגנה מקסימלית. ואולם, על אף ניסיונות חוזרים ונשנים מצד בית המשפט בישורת האחרונה להגיע להסכמה שתיתן מענה לפרק הזמן הקצר הקיים עד לצערי הדבר לא צלח.

אני מצפה ממשטרת ישראל כגורם האמון על שמירת ביטחונה של המשיבה, להמשיך ולעשות מלאכתה ולעצור את החשודים באיומים ובפגיעה בקורבן וכן לדאוג לביטחונה של המשיבה ועד לחלוף הסכנה.

כמו כן, אני מצפה מגורמי הרווחה למצוא פתרון שאינו השמה באופן כפוי ולשמור על טובתם של הקטינים המצויים עם המשיבה.

אני מצפה מהמשיבה לשתף פעולה באופן מלא עם המשטרה כפי שהתחייבה לעשות במהלך הדיון.

עם זאת, מצאתי לציין כי מאחר והמשיבה הנה אם לילדים קטינים, וכי מאחר והחלטתה ובחירתה של המשיבה שלא להיענות לבקשת המשטרה וגורמי הרווחה עלולה לסכן אף את הקטינים, מצאתי להורות לשירותי הרווחה לשקול לפעול בהתאם לסמכויותיהם לפי חוק הנוער טיפול והשגחה כדי לשמור ולהגן על הקטינים.

גורמי הרווחה יפעלו בהתאם לסמכותם ולשיקול דעתם המקצועית.

לפיכך, הבקשה למתן צו נדחית.

יובהר כי ההחלטה מותרת לפרסום ללא פרוטוקול הדין וזהות המשיבה. כמו כן, חלק מהפרטים בהחלטה הושמטו ו/או שונו כדי להגן על פרטיותה ובטחונה של המשיבה.

ניתנה והודעה היום ד' אב תשפ"ב, 01/08/2022 במעמד הנוכחים.

מיכל סער, שופטת